

INUIT ATAQATIIT INATSISARTUNI

02.07.2021

EM2022/174

I medfør af § 36 i forretningsordenen for Inatsisartut, fremsætter jeg følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi med udgangspunkt i vores oprindelige kultur, sikrer bedst mulig borgerinddragelse og medindflydelse, ved opbygningen af vores demokrati

(Medlem af Inatsisartut Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Skal rettigheder der findes her i landet og som er gældende i mange lande qua underskrivelse udfases i forbindelse med hjemtagelse af ansvarsområder?

Skal vi udøve magt alt efter hvem der er Naalakkersuisut og hvor de fortolker rettigheder forskelligt?

Vi hjemtog råstofområdet i 2010 og det skal vi være stolte af, men efter hjemtagelsen skete der noget der skabte utryghed i samfundet.

Da jeg fremsatte krav om at Naalakkersuisut i forbindelse med råstofprojekt skulle efterlave ILO-Konvention nr. 169, var svaret rent ud sagt chokerende og gav anledning til utryghed.

Det daværende Naalakkersuisut oplyste nemlig, at denne rettighed var udfaset i forbindelse med hjemtagelsen af området; dette selvom den danske regering i 2013 sidst bekræftede at denne rettighed var gældende for vores lands befolkning.

Skal det forstås sådan, at menneskerettighederne udfases i takt øget selvstændighed?

Skal vi forvente, at menneskerettighederne udhules i takt med at vi hjemtager ansvarsområder?

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

Skal menneskerettighederne og respekten herfor tage udgangspunkt i hvem der på givet tidspunkt sidder som Naalakkersuisut i vores land?

Hvis det er tilfældet, så har vi alt mulig grund til at være bekymrede, for borgerne skal have klarhed over hvornår deres rettigheder er gældende.

Mener partierne her i salen at vi til enhver tid skal have rettigheder?

Hvad mener vi som folkevalgte om at arbejde for at sikre at rettigheder skal være gældende fremadrettet?

Det omhandler følgende rettigheder: rettigheder til tidlige korrekte oplysninger om hvad der fremadrettet vil ske, hvor man gennem inddragelse kan være med til udviklingen af sit bosted med egne bidrag, ligebehandling, rettigheder til levevis, beskyttelse af vores fortsatte inddragelse om vores fangst-, fåreholder- og fiskerkultur, ret og beskyttelse til at kunne leve i det land vi ønsker at leve i uden angst; disse er få af de vigtige rettigheder i ILO-konvention nr. 169. Hvordan sikrer vi, at den måde vi opbygger vores demokrati, fuldt ud sikrer befolkningen sådanne rettigheder. Og hvordan kan vi bedst muligt højne befolkningens viden om deres rettigheder?

Skal man lade borgerne leve i uvished om disse rettigheder er gældende eller ej?

Hvornår mener i, at man slet ikke skal være i tvivl om disse rettigheders gyldighed?

Hvis rettigheder skulle have en gyldighed efter hvem der på et givet tidspunkt sidder i Naalakkersuisut, er det efter min mening diktatoriske tilstande.

Hvis Naalakkersuisut får den opfattelse, at de kan styre efter forgodtbefindende, hvordan vil så vores fremtid være?

Hvilken gruppe af borgere ønsker vi at give rettigheder til?

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Borgerne eller investorer fra udlandet?

Ja, vi kan ikke undvære investorerne, men de vigtigste her i landet er landets egne borgere som driver dette land.

Skal vi fratage vores egne borgere rettigheder i takt med at vi hjemtager flere og flere ansvarsområder?

Hvis det er tilfældet, så gruer jeg et selvstændigt Grønland, for hvis rettighederne skal indskrænkes til et fåtal, så er jeg ængstelig for landets fremtid.

Naalakkersuisoq for råstoffer udtalte følgende i forbindelse med et åbent samråd den 14. Maj 2020:

Vedrørende mine udtalelse om menneskerettigheder sagde jeg, at hvad angår oprindelige folk, er der det forbehold om disse rettigheder, at vi her i landet har den fulde kompetence om brug af vores ressourcer, fordi vi selv politisk kan træffe afgørelser om disse, uden at skulle spørge andre lande. (egen oversættelse)

Hvad mener i? Hvis vi er Naalakkersuisut eller på andet vis folkevalgte, behøver vi så ikke at spørge nogen?

Gælder ILO-konvention nr. 169 i vores land?

Jeg ønsker jer god debat.